

HET LUTHERSCHE WEESMEISJEN VAN AMSTERDAM.

uderloos!... bitter woord! dubbel bitter voor de arme tienjarige MARIA, toen zy daar op eens aan de schamele sponde harer dierbare moeder, die zoo even de stoffelijke oogen gesloten had, om die der ziele daarboven te openen, door het verpletterend gewicht harer dubbele cenzaamheid overstelpt werd. Het was op een armoedig zoldervertrekjen in eene der afgelegenste straten in de rijke koopstad. Daar straks was alles zoo stil; MARIA hoorde niets dan het al flauwer en flauwer wordend gezucht en het steeds langzamer kloppen van het harte dier eenige, die haar moeder, beide, en vader was: van waar nu die drokte, die knersende, verwarde kreten der lachende, woelende menigte daar buiten? Daar straks treurde er nog een zwervende zonnestraal in het ziekvertrek mede; van waar is alles nu zoo donker en zwart en alleen in het

doodvertrek? De kleene MARIA kuste en riep haar moeder met luider stemme; maar vergeefs; toen sloeg zy de tengere handtjens voor de oogen en borst in een langen, langen tranenvloed los, die weldadig den dorstenden akker heurer ziel besproeide. Het arme kind! het besefte nog niet, dat «als engel van het laatste levensuur, dien wy zoo verkeerd den dood noemen, ons de zachtmoedigste, goedaartigste engel toebeschikt wordt, ten einde deze, hulpvaardig en zacht, het neêrzinkende hart des menschen van het leven afplukke, en het, met warme handen, onge kneusd, uit de koude borst in het hooge warmende Eden overbrengende.» —

Twee weken daarna bevond MARIA zich in het weeshuis: de hoop harer moeder was vervuld, de zoete hoop, die het den vlinder gemakkelijker maakt had, het broze popomwindsel te ontvluchten. Hoe vreemd was het het lieve kind nu, toen het zich voor het eerst in zulk een groot gebouw bevond, van zoo vele menschen omringd, ach, al vreemde aangezichten, waaronder zy vergeefs dat eene welbekende zocht, dat zy niet vergeten kon en overal miste. Maar de smart verzustert spoedig; en spoedig bemerkte zy, dat die vreemden haar minder vreemd waren, dan zy eerst wel dacht; het waren weezen, weezen gelijk zy; zy spraken over hun lieve ouders of vader of moeder, en uitstorting is troost. 'sNachts droomde MARIA van haar moeder, en het was als of dier gelaat, maar verheerlijkt en blinkend van ongekenen glans, zich liefkozend tot haar boog, ja, als of dier lippen de haren als tot een kus beroerden; en toen zy 's morgens ontwaakte, wist zy niet, of zy gelachen of geschreid had; maar haar boezem klopte sneller en ruimer, en de dag ging haar tweemaal minder traag voorby dan de vorige. Bovendien zalfden de tedere zorgen, die zy zich van alle kanten zoo ruimschoots bewijzen zag, haar droefheid meer en meer; en ook, zy was nog een kind, een kind

« Met traantjes, ras aan 't vlieten,

« Maar spoedig als de daauw verdroogd.»

Zoo groeide zy spoedig en bloeiende op. Des daags, enkel ijver en lust, vond zy haar grootste genoeg in haren arbeid; en mocht ook al soms des avonds, wanneer zy de slaapzaal binnen trad, om zich daar ter ruste neder te vlijen, het denkbeeld aan het verledene en de toekomst haar zwaar op het harte vallen, spoedig vond zy haar kalmte weder. Menigmaalen opende zy dan het venster en staarde naar buiten in den stillen, rustigen,

balsemvollen zomernacht. Dan was het, of elk windtjen haar een zegenpraak harer moeder meêbracht van boven, en in elke ster, die haar aan het helder blaauwe gewelf zoo liefelijk tegenblonk, glimlachte haar het oog harer moeder toe. Versterkt vouwde zy dan de handen samen, en als zy het amen uitsprak, klonk haar in heur eigen stem die harer moeder in het oor, tot heur hart, zich op den hemelschen nagalm wiegelende, haar in heur droomen weder zag.

Weldra had zy nu haar twintigste jaar bereikt, en reeds zag zy met innige beklemdheid met rasschen vleugelslag den tijd verdwijnen, die nog tusschen het tegenwoordige en het oogenblik van haar vertrek uit de zoo veel liefde omsluitende muren lag, waar haar zoo veel zoete vreugde en zoo vele weemoedige genoegens als stille, geurenvolle nachtbloumen ontloken waren. Aan geen afwisseling in haar rustig maar ook eentoonig leven gewoon, overzag zy die kleine ruimte geheel; als er onverwachts een gebeurtenis plaats greep, die... maar wy willen ons verhaal niet vooruit loopen.

Eens, toen zy, te midden van het gewemel van het rustellooze Amsterdam, daar heen snelde, om den kleenen opbrengst van eenig door haar vervaardigd handenwerk in te zamelen, bemerkte zy een haar gants onbekenden, naar zijn uiterlijk omstreeks veertigjarigen vreemdeling, wiens gelaat by haren aanblik een onbeschrijfelijke uitdrukking aannam, waarin verbazing, vreugde, smart en twijfel zonderling te samen vloeiden. Zy zag, dat hy haar niet uit het oog verloor; zoodat zy, door dit zonderling gedrag beangstigd, haren tred verhaastte, en zich voortspoedde naar heur woning.

Des anderen daags meldde de vreemdeling zich by het weeshuis aan. Er had een lang onderhoud tusschen hem en de bestuurderen plaats. MARIA begreep er niets van, en puttete zich vruchteloos uit in allerlei gissingen, waarvan de een de andere opvolgde, om op haar beurt wederom verworpen te worden en voor een nieuwe, misschien nog ongerymder, plaats te maken. Maar wie schetst haar ontroering, wie den stroom van gemengde aandoeningen, die haar als overstelpte, toen een der laatsten met den onbekende haar vertrek intrad, en haar, op dezen wijzende, toesprak: «MARIA, zie hier — uw vader!» — Hoe, haar vader, dien zy immer als gestorven gedacht, dien zy zich immer daar boven naast haar lieve moeder gedroomd had, hy stond voor haar?...

MARIAAS ouders waren tegen den wil hunner betrekkingen gehuwd; maar weldra was de vlam der liefde in de asch van gebrek en armoede aan het

kwijnen geraakt. Op eenmaal verdween de hopelooze echtgenoot, en de arme moeder bleef met heur dierbaar kind alleen, de nooddrift ter prooi. Haar vlijt deed haar echter voor haar en haar lieveling het dagelijksch brood verwerven: moederliefde geeft krachten. Immer had zy de tienjarige MARIA het wreede verhaal harer lotgevallen bespaard; en steeds haar over haren vader als over een doode gesproken: was hy niet reeds lang dood voor haar en heur liefde? — Nu echter was MARIAAS vader terug gekomen uit den vreemde, rijk aan goud en wroeging, maar arm aan rust. Vergeefs had hy eenig spoor zijner verlaten gade trachten uit te vinden; reeds had hy verscheidene dagen vruchteloos aan alle zijden de groote stad zoekende door gezworven, toen hy MARIA ontmoette, en hare gelaatstrekken hem als een beeld uit het verledene troffen; een stem in hem sprak met wondere tooverkracht: «dat is uw kind!» — en hy rustte niet, eer hem dit zalig vermoeden tot zekerheid geworden was. Hoe schets ik u het gevoel der weeze, thands geen weeze meer?

T. K.

DE NEDERLANDEN.

KARAKTERSCHETSEN, KLEEDERDRAGTEN, HOUDING EN VOORKOMEN

VAN VERSCHILLENDE STANDEN.

TWEE HONDERD TEEKENINGEN

VAN DE VOORNAAMSTE NEDERLANDSCHE KUNSTENAREN.

TEKST VAN DE BESTE SCHRIJVERS.

GRAVUREN

VAN DEN HEER HENRY BROWN.

OPGEDRAGEN

AAN HARE MAJESTEIT DE KONINGIN DER NEDERLANDEN.

's Gravenhage,

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN SCHOONE KUNSTEN.

BESTUURDER J. J. VAN RYCKEVORSEL.

1841.